

KIRJA-ARVIOITA

OPAS JULKIS- HALLINTOTIETEEN TEORIALÄHTEILLE

*Martin, Daniel W.:
The Guide to the Foundations of
Public Administration.
New York: Marcel Dekker, 1989.
xvii, 454 s.
Public Administration and
Public Policy, N:o 37.
ISBN 0-8247-8284-4.*

Yleiskuvaus hakuteoksena

Kirja on laajahko bibliografinen opas lähinnä amerikkalaiseen julkishallintotieteelliseen kirjallisuuteen. Aihealueiden mukaisiin ryhmiin jaettuna teoksessa esitellään 1.378 alan keskeistä kirjoitusta. Mukana on sekä artikkeleita että erillisteoksia.

Kustakin esittelyn kohteeksi valitusta kirjoituksesta annetaan kirjallisuusviitteet sekä lyhyehkö tiivistelmä. Aihepiiristä riippuen tiivistelmien laajuus vaihtelee muutamista riveistä lähes kokonaiseen sivuun saakka. Usein niissä luodaan katsaus teoksen sisältöön sekä asemaan asiaa koskevan keskustelun kentässä.

Aihealueiden sisällä yksittäiset tiivistelmät on järjestetty teorianhistorialliseen järjestykseen. Näin lukijalle on haluttu antaa kokonaiskuva kunkin aihealueen puitteissa käydystä keskustelusta ja sen kehityksestä. Tähän tavoitteeseen kytkytyen kukin aihealue sisältää

myös lyhyen, asiasta käydyin keskustelun perusteemoja esittelevän johdannon sekä aihealueen nykyistä tiedontasoa arvioivan yhteenvedon. Yhteenvedoissa arvioidaan sitä, miltä osin asiaa koskeva keskustelu on vielä avoinna ja millaiset ongelmat ovat vielä ratkaisua vailla.

Teos sisältää hyvät tekijä- ja asiahakemistot.

Laadittu myös oppikirjaksi

Monista vastaavan kaltaisista hakuteoksista poiketen arvioinnin kohteena oleva teos on tarkoitettu luettavaksi sivu sivulta ja kanteesta kanteen edeten. Tässä suhteessa se ei ole ainoastaan tieteenalan klassikkoteosten etsintään soveltuva hakuteos, vaan samalla myös eräänlainen teoriahistoriallinen oppikirja tai johdanto. Tällaisena se täyttää kolme keskeistä teoriahistoriallista oppikirjoille asetettavaa vaatimusta: klassikkoteosten tunnistaminen, teosten sisällön kuvailu ja teosten paikantaminen asiaa koskevan keskustelun kentällä.

Viimemainittua tavoitetta palvelevat varsinkin teoksen aiheen mukaisesti etenevä rakenne, aihealueiden alkuun sijoitetut johdantojaksot sekä lähdeteoksia kuvaavien tiivistelmien teoriahistoriallinen esitysjärjestys kunkin aihealueen sisällä. Näiden avulla yksittäisten tiivistelmien ympärille rakennetaan laajahko teoriahistoriallinen ja temaattinen tulkintakehikko. Kehikon puitteissa kunkin lähdeteoksen asema paikannetaan asiaa koskevan keskustelun kentällä. Samalla lukijalle annetaan valmiuksia ymmärtää teoksen ase-

ma sen omissa historiallisissa yhteydessä.

Teoksen edellä kuvattu toiminta-ajatus on mielestäni uusi ja mielenkiintoinen. Sitä selostetaan tarkemmin teoksen johdannossa (s. ix–xv), johon jokaisen asiasta kiinnostuneen kannattaa tutustua.

Yllättävää on, että teoksen kaksisijakoista toiminta-ajatus ei ole alueella aiemmin käytetty. Se tuntuu näet käytännössäkin toimivalta. Ainakin omat kokemukseni ovat olleet pelkästään myönteisiä. Suurinta epäilyä herätti aluksi teoksen soveltuvuus oppikirjaksi. Aivan turhaan. Alkuun päästyäni luin teosta suurella mielenkiinnolla, eikä sen epätavanomainen rakenne tuntunut juuri lukemista haittaavan. Siinä määrin mukaansatempaavasti teos on laadittu.

Käyttökelpoisuus Suomessa

Vaikka teos onkin laadittu selvästi alan amerikkalaisten opiskelijoiden ja tutkijoiden tiedontarvetta silmällä pitäen, soveltuu se mielestäni hyvin myös alan suomalaisten opiskelijoiden ja tutkijoiden käyttöön. Käyttökelpoinen teos on varsinkin silloin, kun halutaan koota tietoa entuudestaan oudolta tutkimusalueelta tai kun halutaan syventää jotakin aihealuetta koskevaa perustietämystä. Molempia tavoitteita teos palvelee kiitettävällä tavalla.

Teos on suosittelava tuttavuus varsinkin kaikille opinnäytetöitään laativille. Hyödyllistä tietoa siitä löytävät myös nuoremmat tutkijat sekä kaikki muistin virkistystä kaipaavat.

Matti Mälikä